

[Knud Lind]

Når man endelig kommer til Nationalmuseet, opdager man, at møntsamlingen er lukket på grund af ombygning i 15 måneder, fordi de igen har haft sugerøret nede et eller andet sted.

Jeg vil i øvrigt gøre opmærksom på, at dansk kulturs guldalder fandt sted på et tidspunkt, hvor der ikke fandtes statslige bidrag. Jeg tror ikke, H. C. Andersen, Martin Andersen Nexø, Steen Steensen Blicher og andre havde kunnet yde de præstationer, de har gjort, hvis de skulle være afhængige af en kulturfond bestående af 7 personer, som skal have – som man skriver – en »alsidig baggrund og repræsentere forskellige aldersgrupper«. Det er folk som hr. Klaus Rifbjerg, hr. Ebbe Kløvedal, Thorsen, Solvognen, som vil få glæde af den nye kulturfond, uden at jeg tror, at de tilføjer samfundet ret meget kultur.

Den nye kulturfond, som ministeren ønsker oprettet, skal bestå af én pulje med 100 pct. statslig finansiering og en anden pulje med 50 pct. statslig finansiering og 50 pct. fra anden side. Fra anden side, hvem er det? Hvis det er amterne og kommunerne, er det også skatteborgerne, der i sidste ende må stå model til ministerens nye pãhit.

Jeg kan give ministeren ret i, at kulturpolitikken har spillet fallit. Fra en undersøgelse foretaget og gengivet af Kommunernes Landsforening blev det slået fast, at det er de mest veluddannede og bedst stillede borgere, som udnytter og benytter de kulturelle tilbud. Det blev også slået fast, at det er de offentligt ansatte og de bedrelønnede, som går i teatret med tilskud, spiller tennis og badminton, dyrker afslapningsgymnastik og fødselsforberedelser, mens arbejdsmand Petersen går til bingo- og bankospil, og det eneste kulturelle tilskud, han kan få, kommer fra købmanden og slagteren i form af almindelig kvantumrabat. Derfor undrer det mig, når jeg hører den socialdemokratiske ordfører her på talerstolen, for man er jo ikke engang i overensstemmelse med arbejderklassen og sine egne folk, for de sidder ude og spiller bingo-banko, og de får ikke tilskud til det. Det er alle de andre, det er de offentligt ansatte, de bedrestillede, der tager tilskuddene; det er dem, der har sugerøret i kassen. Og hvis penge er det så, de bruger? Det er arbejdsmand Petersens surt tjente penge, de bruger.

Ministeren beklager, at bogens situation, og dermed også forfatterens, er vanskelig i dag.

Dette skal ses i sammenhæng med, at der er et enormt tilbud inden for tv og video. I realiteten er der her bare tale om udbud og efterspørgsel og et reelt valg fra borgerens side. Man har valgt at ville se på levende billeder i stedet for det trykte ord, men det kan da godt være, at det trykte ord får en opblomstring igen senere. Hvorfor græder ministeren over det? Hører det ikke med til den menneskelige handlefrihed inden for det kulturelle område, som ministeren skriver? Ministeren behøver ikke at holde en dyr konference om bogens fremtid for at få klarhed over det, for jeg kan sige allerede nu, hvad det er, det drejer sig om: det er ganske enkelt handlefrihed, og man vil hellere se på de levende billeder. Det kan være, bogen kommer tilbage igen. Lad da folk selv bestemme i stedet for at holde konferencer, der koster det hvide ud af øjnene. Vi mener, folk bør betale kostprisen for, hvad det f.eks. koster at låne en bog, en grammofonplade m.v. på biblioteket. Det var også oprindelig den nuværende regerings holdning, men det har man fuldstændig glemt; der er ikke ét ord om det i redegørelsen. Er ministeren fuldstændig gået bort fra det? Det var ellers en af de kongstanker, man pludselig gav los for her i sommerens løb.

I virkeligheden er ministerens kulturelle tilskudssystem asocialt, idet det faktisk støtter de bedrestillede, mens de mennesker, som ikke er deciderede bogorme, eller som har lang arbejdstid, må betale for, at de andre bliver endnu bedre, endnu mere kulturelle og kan få endnu flere sugerør ned i kassen.

Mit råd til ministeren er, at han, hvis han vil have et nyt image, som de talte så pænt om i TV 2, ligesom Jesus i synagogen skulle rydde hele kulturtemplet for alle disse selvbestaldede kulturpaver og tilskudskræmmere og begynde på en frisk med en ægte brugerbetaling. Derved ville ministeren få et rigtigt image i hvert fald i fremskridspartøjne.

Ministeren taler i sin redegørelse også så smukt om det internationale kulturelle samarbejde og det indre EF-marked. Med de erfaringer, jeg har fået vedrørende EF-tilskudsordninger på det kulturelle område, og den måde, de er blevet behandlet på – jeg tænker her på støtte til nationale mindesmærker, herregårde m.v., og støtte til film – går det hele op i det, man kalder godt gammeldags dansk bureaukrati, og de får ikke del i de tilskud.